

Σε Χρόνο Ραδιοφωνικό – Φέρτε στη Σακούλα σας #2

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ

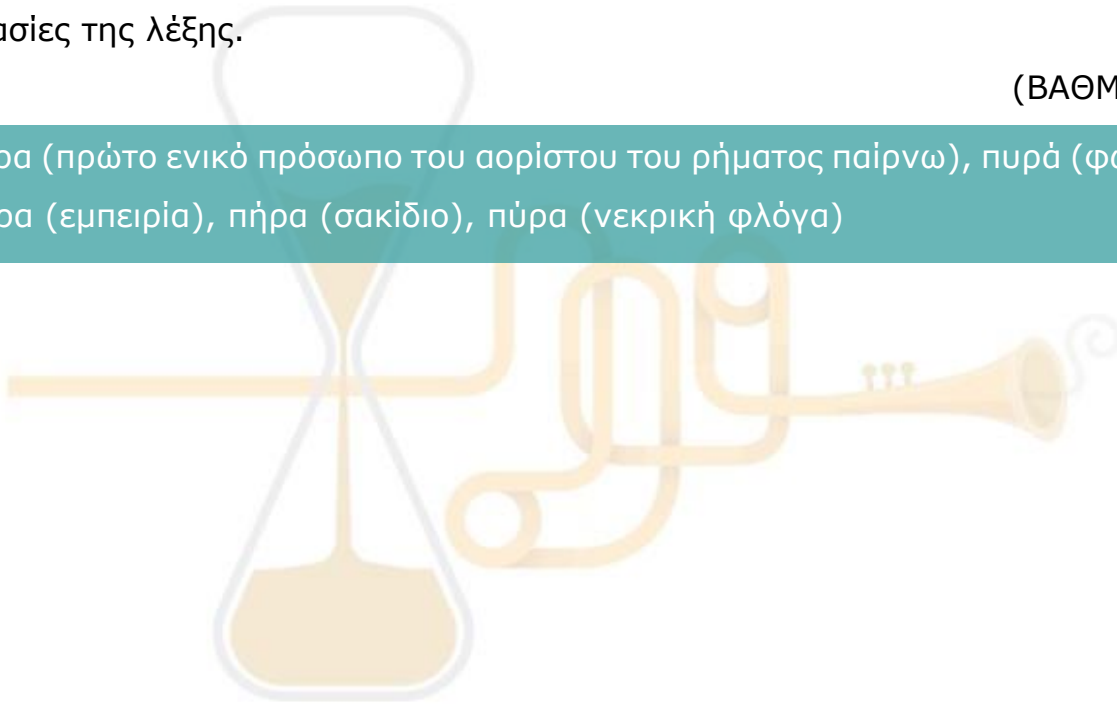
ΜΕΓΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ: ΒΑΘΜΟΙ 360

1^ο ΘΕΜΑ

[pira] βάλτε τον τόνο όπου θες, βάλτε όποιο "ι" θες. Δώσε μας 5 διαφορετικές σημασίες της λέξης.

(ΒΑΘΜΟΙ 15)

Πήρα (πρώτο ενικό πρόσωπο του αορίστου του ρήματος παίρνω), πυρά (φωτιά), πείρα (εμπειρία), πήρα (σακίδιο), πύρα (νεκρική φλόγα)

2^ο ΘΕΜΑ

Ένα λάθος μοναδικό. Πανέμορφο και ιατρικό. Σε τι αναφερόμαστε;

(ΒΑΘΜΟΙ 30)

Πρωσικό μπλε ή μπλε της Πρωσίας ή Κυανούν του Βερολίνου. Ένα χρόνο πριν ο Newton να δημοσιεύσει την πρώτη του έκθεση για τα επτά χρώματα του ουράνιου τόξου στα Opticks (1704), ένα νέο μπλε επινοήθηκε στο Βερολίνο της Γερμανίας. Ο παρασκευαστής χρωστικών ουσιών Johann Jacob Diesbach δούλεψε πάνω σε μια κόκκινη χρωστική, όταν αγνόησε το γεγονός ότι ένα από τα υλικά του, η ποτάσα, είχε έρθει σε επαφή με αίμα ζώων. Σκέφτηκε ότι το κόκκινο που αναμιγνύεται με άλλο κόκκινο, θα δημιουργούσε απλώς πιο έντονο κόκκινο. Παραδόξως, αυτό δεν συνέβη και η χημική ένωση δημιούργησε ένα ισχυρό μπλε, που είναι πλέον γνωστό ως μπλε της Πρωσίας. Το 1842, ο Άγγλος αστρονόμος Sir John Herschel ανακάλυψε ότι το μπλε της Πρωσίας έχει μια μοναδική ευαισθησία στο φως, το οποίο θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει για να δημιουργήσει αντίγραφα ενός σχεδίου. Έτσι γεννήθηκαν τα blueprints. Στη σύγχρονη ιατρική, το μπλε της Πρωσίας έχει έναν πολύ διαφορετικό σκοπό, αφού σε μορφή χαπιού αποτελεί αντίδοτο στη δηλητηρίαση από βαρέα μέταλλα. Χρησιμοποιείται και ως αντίδοτο στο ραδιενεργό καίσιο, το οποίο κατανέμεται ομοιόμορφα στον οργανισμό με κάπως αυξημένες συγκεντρώσεις στο μυϊκό σύστημα.

3^ο ΘΕΜΑ

Τα τραγούδια μας ταξιδεύουν. Σε άλλα μέρη, σε άλλες εποχές. Ακούστε τη μελωδία σε μια σύγχρονη απόδοσή της με κιθάρα και πείτε μας από ποια σπουδαία μελωδία είναι. Feel free to shazam. Σκανάρετε το QR Code για να ακούσετε τη μελωδία.

(ΒΑΘΜΟΙ 35)

Η αρχαιότερη μελωδία που έχει ανακαλυφθεί και μπορεί να παιχτεί, είναι ένας ύμνος στη θεά Νικάλ. Σήμερα βρίσκεται στο εθνικό μουσείο της Δαμασκού. Ο ύμνος στη θεά Νικάλ ή Ύμνος Χούριαν νούμερο 6, περιλαμβάνει όχι μόνο τους στίχους, αλλά και οδηγίες προς τον τραγουδιστή και το μουσικό που θα συνόδευε το τραγούδι με μια Βαβυλωνιακή λύρα.

4^ο ΘΕΜΑ

Ο Ουρανός και η Θάλασσα της Μεσογείου σε ταξιδεύουν. Φέρτε τη φωτογραφία τους.

(ΒΑΘΜΟΙ 20)

Τα πλοία του Καραγεώργη, MEDITERANEAN SKY & MEDITERANEAN SEA, που ταξίδευαν από την Πάτρα στην Αγκόνα τις δεκαετίες του '70 και '80.

5^ο ΘΕΜΑ

Ένα γράμμα από τη γη στον ουρανό, ένα γράμμα αντιπολεμικό. Τον πόλεμο την προσφυγιά ξορκίζει και τον ουρανό ατενίζει. Σε τί αναφερόμαστε;

(ΒΑΘΜΟΙ 25)

"Γράμμα από τη γη στον ουρανό", έργο του Σύριου γλύπτη Αξάμ Αμπντουλχαμίντ. Από το Διεθνές Συμπόσιο Γλυπτικής σε Μάρμαρο, με Θέμα "ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ 1922-2022", 23/5-12/6, Ιχθυόσκαλλα (Νότιο Πάρκο), Πάτρα.

6^ο ΘΕΜΑ

Ιστορία μελαγχολική. Πατρινή αλλά όχι καρναβαλική. "Πρίν ή ψυχή μου άνεβή...".
Σε ποιόν ανήκει και ποιος τη διέδωσε σε όλη την Ελλάδα;

(ΒΑΘΜΟΙ 20)

Τραγούδι του ιατρού Κυριτσόπουλου, το οποίο μελοποίησε ο γνωστός Πατρινός Πορφυρόπουλος Κωσταντίνος και το οποίο ήταν η αδυναμία του και το κύκνειον άσμα του. Ο Πορφυρόπουλος έγινε γνωστός με τα τραγούδια του στις ταβέρνες της Πάτρας του 19ου αιώνα. Ειδικά την ημέρα της Απόκρεω, ήταν περιζήτητος στα σπίτια φίλων του. Ουδέποτε τραγούδησε επί πληρωμή. Το τραγούδι του ευγενικού ψηλού νέου, έκανε το γύρο της Ελλάδας, καταγράφει ο Θεοδ.Συνοδινός ("Το Έλλην. τραγούδι"). Ο Πορφυρόπουλος, απεβίωσε τις 14 Νοεμβρίου του 1892 σε ηλικία μόλις 27 ετών. Η μπάντα του τότε Παναχαϊκού συλλόγου, συνοδευόμενη από φίλους του με κιθάρες και μαντολίνα, εξετέλεσε μέχρι και του τάφου του το αγαπημένο του άσμα. Η κηδεία ήταν παλλαϊκή και μεγαλειώδης και πέρασε κάτω από το παράθυρο της αγαπημένης του, όπως είχε ζητήσει.

7° ΘΕΜΑ

Τελειότητα και εμπειρία. Πατρινή συνταγή της καταστροφής "σβησμένη" με κρασί.
Σε τί αναφέρεται;

(ΒΑΘΜΟΙ 25)

Το 1858 ιδρύεται η Εταιρεία Ελληνικής οινοποιίας στην Πάτρα. Οι καταστατικοί σκοποί της εταιρείας ορίζονται να είναι «η κατασκευή και η τελειοποίηση των ελληνικών οίνων και οινοπνευμάτων από τοπικούς αμπλεκοκάρπους και σταφιδοκάρπους, δια της τελειότερας και καταλληλοτέρας μεθόδου, υπό εμπειρών οινοποιών εφαρμοσθησομένης». (Μπακουνάκης 1997, σ.71). Το 1860 τίθεται σε λειτουργία και το 1875 διακόπτει τη λειτουργία της.

8° ΘΕΜΑ

Από τις 10.000.000 μανάδες, μία μονολογεί: "... και ποιος είσαι εσύ που του δίνεις ένα όπλο για να σκοτώσει το παιδί μιας άλλης μητέρας". Που αναφέρεται;

(ΒΑΘΜΟΙ 25)

Ένα από τα πρώτα αντιπολεμικά τραγούδια που έχουν ηχογραφηθεί. "I didn't raise my boy to be a soldier", τραγουδούσε ο Morton Harvey κατά τη διάρκεια του πρώτου παγκοσμίου πολέμου. Το τραγούδι ηχογραφήθηκε τις 30 Δεκεμβρίου του 1914.

9^ο ΘΕΜΑ

Η ομορφιά μου είναι τόσο απεριγράπτη που με κλέψανε. Ευτυχώς με βρήκανε κι επέστρεψα, μετά από 9 χρόνια, στο... σπίτι μου. Όταν είχα έρθει στην πόλη σας, ουρές συρρέανε για να με δούνε. Φέρτε το αποδεικτικό της επίσκεψής μου, όπου με "προλογίζει" ο Δήμαρχος, σε πρωτότυπο.

(ΒΑΘΜΟΙ 35)

Το «Γυναικείο Κεφάλι», έργο του Πάμπλο Πικάσο.

Εκλάπη το 2012 από την Εθνική Πινακοθήκη, επέστρεψε το 2021.

Στην Πάτρα ήρθε για την έκθεση Hommage a la Grece από τις 12/4-30/7 2003

Ζητούσαμε τον κατάλογο της έκθεσης.

10^ο ΘΕΜΑ

Πώς να σε κάνω να τιμηήσεις;

Κόλπα έμαθα σε τσίρκο

Έφτασα Αίγυπτο να μάθω μουσικά των πυραμίδων

Αλλά ίσα που με σκούρυνε ο ήλιος

Πώς να σε συγκινήσω με μέγεθος επτά εκατοστά

Μας γέννησαν μες τη δροσιά, αλλά σερνόμαστε

Άλλαξα κι άλλη ήπειρο στο τέλος

Το θαύμα έγινε, στο τέλος συγκινήθηκες

Αλλά εγώ ζήτησα μια φωτογραφία σου γι' αυτό

Κάτω ακριβώς από το μήνυμά μου

Μια απόδειξη ότι δεν μιλαγα στο βρόντο

(ΒΑΘΜΟΙ 35)

Φωτογραφία μέλους του πληρώματος κάτω από την ταμπέλα που φαίνεται στην εικόνα, η οποία βρίσκεται στην οδό Αγίου Διονυσίου 19.

11° ΘΕΜΑ

Τέτοια συμμετρία, τέτοια αρμονία στην πλοκή, τέτοια κομψότητα... σαν τα μαργαριτάρια σ' ένα ακριβό περιδέραιο.

Κι όμως δε στόλισε λαιμό... ακολούθησε τον κώδικα.

Που αναφερόμαστε;

(ΒΑΘΜΟΙ 30)

Στη μαργαριτόπλεχτη γραφή, που άκμασε από τον 10ο έως τον 12ο αιώνα κυρίως στο Βυζάντιο απ' όπου σώζονται αρκετοί κώδικες.

“Η μαργαριτόπλεχτη γραφή δίνει τη γενική εντύπωση μεγάλης συμμετρίας και κομψής ομοιομορφίας... τα γράμματα παίρνουν μια μορφή στρογγυλόσχημη και ξεχωρίζουν το ένα από το άλλο, χωρίς όμως να παύουν να είναι ενωμένα μεταξύ τους, όπως τα μαργαριτάρια σ' ένα περιδέραιο.”

Elpidio Mioni, Εισαγωγή στην ελληνική παλαιογραφία

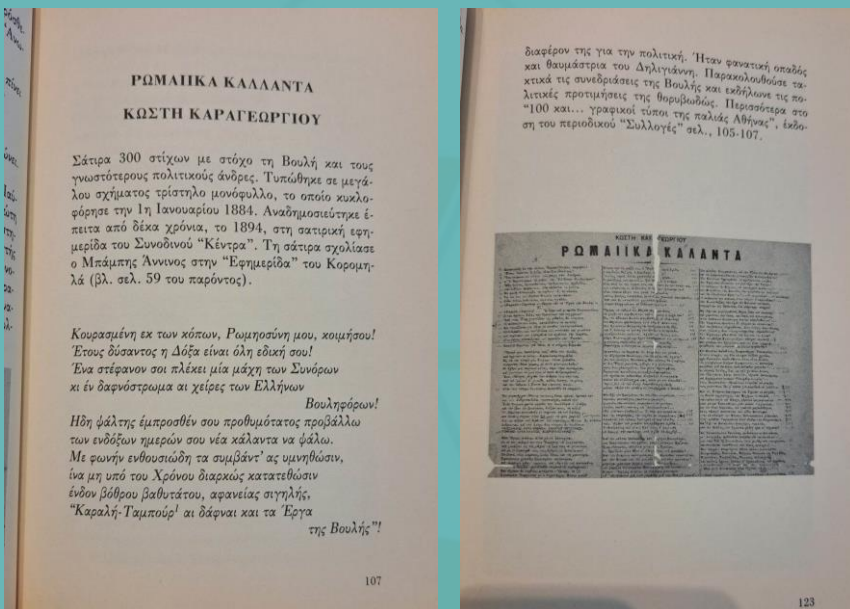
12^ο ΘΕΜΑ

300 είναι αλλά όχι της Βουλής. 300 καλούν τον Όμηρο από δαύτους να μας σώσει.
(ΒΑΘΜΟΙ 20)

ΡΩΜΑΙΙΚΑ ΚΑΛΑΝΤΑ. ΚΩΣΤΗ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΙΟΥ (Μῶμος Πατρεὺς).

Σάτιρα 300 στίχων με στόχο τη Βουλή και τους γνωστότερους άνδρες. Συχνή είναι η επίκληση στον Όμηρο... να μας σώσει.

Από το βιβλίο του Ν.Ε. Πολίτη Ο ΗΛΙΑΣ Α. ΣΥΝΟΔΙΝΟΣ (Μῶμος Πατρεὺς) ΚΑΙ ΟΙ ΣΑΤΙΡΕΣ ΤΟΥ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ περὶ τεχνῶν, 2001.

13^ο ΘΕΜΑ

Αρχαίες κολόνες συγκρατούν το γήπεδο μην πέσει. Σε τί αναφερόμαστε;

(ΒΑΘΜΟΙ 20)

Αναφερόμαστε στο γήπεδο μπάσκετ στην Παντοκράτορος και Μπουκαούρη, όπου στον τοίχο στήριξης υπάρχουν δύο σπαράγματα Σπαράγματα Αρχαίων κίωνων.

14^ο ΘΕΜΑ

Στρατιώτης ή "μάγος"; Τον αντίπαλο περνάει, τον σκοτώνει δίχως να τον ακουμπάει. Πού αναφερόμαστε;

(ΒΑΘΜΟΙ 25)

Το «εν διελεύσει» (en passant) είναι ένας ειδικός κανόνας σχετικός με την κίνηση και την αιχμαλώτιση των πιονιών στο σκάκι. Αν ένα πιόνι κινηθεί δύο τετράγωνα μπροστά στην πρώτη του κίνηση και, κάνοντας την κίνηση αυτή, βρεθεί δίπλα σε ένα αντίπαλο πιόνι (ουσιαστικά πηδώντας πάνω από τη δυνατότητα του άλλου πιονιού να το αιχμαλωτίσει), τότε το αντίπαλο πιόνι έχει την επιλογή να το αιχμαλωτίσει καθώς αυτό περνά.

